

АВГУСТНИНГ ҚОЛГАН ҲАР БИР КУНИ ҲОСИЛГА- ҲОСИЛ ҚЎШИШДА ЖАНГОВАР ИШ БИЛАН ЎТСИН!

БУТЎН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ!

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 194 (12.547)

Чоршанба, 21 август, 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКА ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МУСОБАҚАСИ

ПАХТАКОРЛАР ДЎСТЛИГИ — МУВАФФАҚИЯТ НЕГИЗИ

Т. М. МУҲАМЕДОВ,

Тожикистон ўзро текшириш
бригадасининг раҳбари, Тожи-
кистон сув ҳўжалиги министри.

<>

Кўрган Иштихон бошқармасида ёш
ғўзалар кўп бўлиб, табиий равиш-
да бу ерда ғўзаларни об-тобига қара-
б парвариш қилиш лозим эди.
Офатдан зарар кўрмаган ғўзаларга
алоҳида эътибор бериб, ана шу ғў-
заларда совуқ тушгунча очилади-
ган кўскаларни илони борица кўп-
роқ тўллаб олиш керак эди.

Биз Самарқанд областининг қў-
лоқ ҳўжаликлари алоҳида назо-
рат остига олиш лозим деб ҳисоб-
лаймиз.

Ҳатто илгўр Хоразм областида
ҳам баъзи жойларда ғўза парвари-
лини тўхтата бошлаган. Жумладан,
Гўрлан ишлаб чиқариш бошқар-
масидаги айрим колхозларнинг раҳ-
барлари энди мўла ҳосилини нақд қи-
лаб қўйиб, деган қарорга келиш-
ган. Лекин улар, атар парвариш
қилинмас ахши ғўзани ҳам бутури-
лай айлантириб қўйиш мумкинлигини
унутган. Ваҳоланки, Гўрлан
бошқармасида чеканка гўлт кечти-
рилиб, ҳали 1800 гектар ерда бу
иш ўтказилмаган.

Бу йил Бухоро областида суғо-
риладиган ерларни сув билан таъ-
минлаш кескин яхшилланган. Аммо
Бухоро ишлаб чиқариш бошқар-
масининг колхозларида, айниқса
Ўртоқ Раҳимов раислик қилаётган
Фрунзе номи колхозда ғўза чан-
қотиб қўйилганини учун ҳосили
ёппасига тўқилиб кетган. Баъзи
бир даладарда ғўза олган ҳосилини
қилиб дейоли ҳаммасини тўқиб
юборган. Бундай фактлар Ромитан
ишлаб чиқариш бошқармасидаги
«Ленин» колхозига ҳам бор.

Суғоришда энг оддий қондалар
нунгулини оғзақисда пайкал-
ларнинг ағалида ақсари ғўза-
лар қўлаб қўйиб, кўскаларни
чиритиб юборилмоқда. Бундай
фактлар Вобект ишлаб чиқариш
бошқармасининг колхозларида, ҳу-
сусан «Ленинград» колхозига ҳам-
да Қорақўл ишлаб чиқариш бош-
қармасидаги «Ленин йўли» ва Ка-
линин номи колхозларида содир
бўлган. Бегона ўтлар айниқса Сир-
дарё областидаги кўпгина ҳўжалик-
ларда экинга катта хавф солган.
Масалан «Гулистон» совхозига ғў-
заларни ўтга бостириб қўйилган,
бунинг устига экин чанқаб ётибди.

Янгиер ишлаб чиқариш бош-
қармасидаги «Коммунизм» колхо-
зида эса, бунинг тамомига тескари-
сини қилмоқдалар. Бу колхозда
ғўзани ҳаддан зиёд озиклангариб
ва суғориб, шунинг натижасида,
агрономларнинг ибораси билан ай-
тганда ғўзани говлатиб юбормоқда-
лар.

Бизнинг фикримизча, кўпгина
колхоз ва совхозларнинг жиддий
камчилиги шундан иборатки, улар
ҳар бир гектарнинг тўла бўлиши
учун астойдил кураш олиб борма-
ганлар. Қатор ораларини ишлаш
вақтида пайкалларнинг четларида

ги ғўзалар нобуд қилиб юборил-
моқда ва терим вақтига келганда
ҳақиқий экин майдони 5-8 процент
қисқартириб қўйилмоқда. Шундай
булаётганига сабаб — пайкаллар-
нинг четларида агрегатларни қай-
таришнинг энг ахши усуллари
тракторчиларга етарли даражада
ўргатилмагандир. Биз, ишлаб чи-
қариш бошқармаларининг мутахас-
сислари бу жиддий камчилигини
ҳисобга олиб, механизаторларни
агрегатларни қайтаришга ўргатиш-
ларини истар эдик.

Партия ва ҳукумат Мирзачўли
гулистон водийга айлантириш учун
маблагини аймай бермоқдалар. Маъ-
лумки, бу зонадаги янги ер-
ларни ўзлаштириш билан «Голд-
ногестрой» шуғулланмоқда. Мир-
зачўлдаги илгўр ҳўжаликлар пах-
тадан мўл ҳосил олиб келмоқда.
«Ленин» «Пахтакор» совхозига ва
бошқа бир қанча совхозларда бу
йил сувсизликдан ноубуд бўлган
1300 гектарга яқин ғўза ҳозирла-
ёқ ҳисобдан чегириб ташланган-
лигини чин орадан аниқиб қай-
қилиб ўтишга тўғри келади. Бун-
дан ташқари, 4000 гектар ердаги
ғўза ноубуд бўлиш арафасида ту-
рибди. Буни омилкорлик деб бўл-
майдик!

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ҳўжалик-
лар ерini ўз вақтида шугулдоғи,
кечгуси йил ҳосили учун мустаҳ-
кам замин яратиш имкониятига
эга бўлиш учун пахта теримини
кечи билан 15 ноябрда тугаллаш
вазифасини қўйди. Бу вазифани
ҳал қилиш кўп жиҳатдан пахтани
ўз вақтида териб олишга боғлиқ.
Ўзбекистон КП Марказий Коми-
те-ти машина теримида ҳозирлик кў-
ришга қайирган республикадаги
бир қанча колхоз ва совхозлар-
нинг мурунаатини маъқуллаб,
партия ташкилотларига бу таша-
бусни ёйиш вазифасини оқлади.
Сирдарё областининг кўпгина ҳў-
жаликлари бу ташаббусга қўшил-
ганлар. Областда пландаги 80 минг
гектар унинг машина терими
учун 30 минг гектар ер кўпроқ
қўзғатишган. Бу мажбуриятини ба-
жариш учун амалий ишлар қилин-
моқда. «Малик» ва «Пахтакор»
совхозлари машина теримида пух-
та ҳозирлаб, техникани шайлаб
қўйганлар, уларнинг малакали
кадрлари бор.

Бироқ, бир қанча ишлаб чиқари-
ш бошқармаларида ва давтаваб
Самарқанд областида машина те-
римида тайёргарлик қоникармас
бормоқда. Пастдарғом бошқар-
масида машиналарнинг ярми ишта-
тах қилинмаган. Бухоро области-
ниги Ғўждўрон бошқармасида ва
бошқа бир қанча бошқармаларда
ҳам иш бундан ахши эмас. Неча
ўлаб колхоз ва совхозлар сушил-
каларни ремонт қилишга, транс-
портни таъмирлашга, йўллари ту-
затишга киришмаган. Хоразм об-
ластидида дала йўллари ноҳор
волда. Хоразмликларнинг дала
йўллари уларнинг ғўзаси сингари
соз бўлишини истар эдик.

Бизнинг делегациямиз чорвачи-
ликнинг аҳволи, маданий-маиший

Август ойида ҳосил учун жонбозлик билан курашни давом эттириб, те-
рим мавсумига тайёргарликни ҳам кенг авж олдириш лозим. Ҳозирги вақт-
да механизаторлар ва ремонт ишчиларининг бутун кучи пахта териш маши-
наларини, кўрак чувиш машиналарини тезликда тахт қилиб қўйишга қара-
тилиши лозим. Иш суръатлари васифатини кескин суратда ошириш
зарур. Пахтачиликдаги техника тараққиёти бу йил ҳосил учун ку-
рашнинг охириг босқичида янада юксак даражага кўтарилиши лозим.
Ишни шундай ташкил қилмоқ керакки, ҳар бир териш агрегати мавсум
нормасини бажарсин, ҳар бир машина икки сменада ишлатилсин. Шу са-
бабли, ҳозирги вақтда механик-ҳайдовчиларни ҳар томонлама тайёр-

лашни уюштириш жуда муҳимдир. Терим мав-
сумида барча ҳўжаликлар раҳбарларининг эъти-
бори пахтани қоп-қанорсиз ташишни бутун чора-
лар билан кўпайтиришга қаратилиши лозим.

(Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети
Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатидан.)

15 МИЛЛИОН ПУД УЧУН!

ИККИ ЙИЛЛИК ПЛАН

ЖИЗЗАХ, 19 август. (ЎзТАГ). Жиззах ишлаб чиқариш бошқармаси-
даги «Ўзбекистон» колхозининг меҳнатчилари меҳнатдаги катта галаба
тўғрисида рапорт бердилар—улар давлатга дон топириш йиллик плани-
ни икки баравар ошириб бажардилар. Галла қабул қилиш пунктларига
ўттиз етти минг беш юз пуд ахши сифатли бугдой, арпа ва нўхат топ-
ширилди. Бундан ташқари, бу ҳўжалик 250 тонна сортли уруғлик фонди,
ем учун 170 тонна дон галлаб қўйди ҳамда колхозчиларга меҳнат ҳақи
учун 700 тонна дон тансимлаб берди.

Колхозда галла ўрим-йигиши давом этмоқда. Механизаторлар баҳори-
кор ерларда қолган бир минг гектарли массивда уринга киришдилар.
Олтита номбайи неча-кунда ишлаб турибди. Бункерлардан тўкилган галла
бевосита элеваторга етказиб берилмоқда.

200 ПРОЦЕНТДАН ОШДИ

«Деҳқонбод» совхозининг лал-
микор ерлари, яйловлари неча ун
минг гектар ерни ташкил этади.
Совхоз галлакорлари бу йил 8970
гектар майдонда галладан мўл ҳо-
сил етиштирдилар. Ўзим-йигиш
уюшқоқли билан олиб борилди.
Галлазорларда 21 номбайи икки
сменада тўғтовсиз ишлади. Янчи-
лан донни қабул пунктларига та-
шишда 32 та автомашина қатнаш-
ди. Натижада совхоз галлакорлари
875 тонна ўринга давлатга 2000
тоннага яқин дон топириб, галла
тайёрлаш йиллик планини 200 про-
центдан ҳам ошириб бажардилар.
Ҳар гектар майдондан 10-12 цент-
нердан ҳосил қўзғарилиди.

Даладаги мўл ҳосилини йиғишти-
риб олишда Холбой Сомонов, Омон
Йўлдошев, Урол Холтўраев каби
комбайнчилар гайрат кўрсатиб иш-
ладилар. Уларнинг ҳар бири 600
гектар майдондаги галлани
ўриб олишди.

Совхоз галлакорлари республи-
камизнинг 15 миллион пудли унган
хирмонига муносиб ҳисса қўйиш
учун шу кунларда ҳам даладаги
қолган ҳосилини сира ноубуд бўли-
шига йўл қўймай йиғиштириб ол-
моқдалар. Майдонлар сомондан
пешма-пеш тозаланиб, кузги дон
ақишга тайёрланмоқда.

А. ТИЛЛАЕВ, Гўзор ишлаб чиқариш бошқармаси.

АҲОЛИНИ САБЗАВОТ БИЛАН КЎПРОҚ ТАЪМИНЛАЙЛИК

Илгўр сабзавотчилар аҳолини саб-
завот, мева, қовун-тарвуз ва картош-
ка билан мўл-кўл таъминлаш учун
астойдил курашиб, социалистини му-
сабақда ахши натижаларга эришмоқ-
далар. Самарқанд ишлаб чиқариш
бошқармасидаги «Миски» колхоз-
ининг илгўр бригадалари Калинин
ишчи қишлоғи бошқармасидаги «Ок-
тябрь» колхозининг сабзавотчилари
сабзавот тайёрлаш йиллик плани-
ни мундатидан илгўри бажардилар.
Улар ҳар гектар ердан 250-300 цент-
нердан сабзавот маҳсулоти олмақда-
лар.

Бу фактлар республикамизда сабза-
вот тайёрлаш юзасидан олинган маж-
буриятни қисқа мундатда бажариш
учун барча имконият борлигидан да-
лолат бериб турибди. Лекин ҳамма
колхоз ва совхозларда ҳам бу икно-
ниятлардан самарали фойдаланилма-
тир. Машиналар тўла ишга солинма-
ган, ишчи кучлари дала ишларига
етарли сафарбар этилмаган ҳўжалик-
ларда сабзавотни йиғиштириб олиш
ва ҳарид қилиш ишлари нечиштириб
юборилмоқда. Республикамизда сабза-
вот тайёрлаш суръати кейинги кунда
кўтарилиш уринга пасайиб кетди.

Матлубот кооперацияси сабзавот
тайёрлашда айниқса сустликни қил-
моқда. Қоракалонистон АССР жамий-
ти ва Хоразм область матлубот сою-
зи 18 август кунин бир килграмми
ҳа сабзавот харид қилмадилар. Фар-
ғона область матлубот союзи бироқ
ўйи 39 тонна сабзавот тайёрлади. Бу
эса ана шу жойлардаги матлубот ко-
операцияси ҳодимларининг ўз ишлари.
Ға Улакетдан даражада масъулиятсиз-
ли билан қаратганиларини, ах-
латин билан қаратганиларини, дав-
латини ва аҳолини сабзавот билан
кўпроқ таъминлашнинг аҳамиятига
етарли баҳо бермаётганиларини
қўрсатади.

Эрта этилган сабзавотни йиғишти-
риб олишга, давлатни ва аҳолини бу
қимматли маҳсулот билан мўл-кўл
таъминлашга нотўғри муносабатда
бўлиш ҳолларига чек қўйиш пайти
келди. Пешона тери тўқиб етишти-
рилган мўл ҳосили тезроқ йиғишти-
риб олиб, сабзавот тайёрлаш юзаси-
дан олинган мажбуриятни бекам-
куст бажариш учун техникадан, иш-
чи кучларидан тўла фойдаланиш ке-
рак.

Н. С. ХРУШЧЕВ ЮГОСЛАВИЯДА

Югославия Коммунистлар со-
юзининг бош секретари, Югосла-
вия Социалистик Федератив
Республикасининг президенти
Иосиф Броз Титонинг тақдифи-
га биноан, КПСС Марказий Ко-
митетининг Биринчи секретари,
СССР Министрлар Советининг
Раиси Н. С. Хрушчев дам олиш
учун 20 августа рафиясиз билан
Москвадан Югославияга
жўнаб кетди.

БЕЛГРАД, 20 август. (ТАСС).
Югославия Коммунистлар сою-
зининг бош секретари, Югосла-
вия Социалистик Федератив
Республикасининг президенти
Иосиф Броз Титонинг тақдифи-
га биноан, КПСС Марказий Ко-
митетининг Биринчи секретари,
СССР Министрлар Советининг
Раиси Н. С. Хрушчев рафиясиз
билан ва ўзинга ҳамроҳ бўлган
кишилар билан бирга дам олиш
учун бутун бу ерга келди.

Совет ва югослав давлат бай-
роқлари билан безатилган Сур-
чин аэропортида Н. С. Хрушчев
Иосиф Броз Тито рафиясиз
билан, шунингдек Югославия-
нинг бошқа раҳбар партия ва
давлат арбоблари кутиб олди-
лар.

Ўрта Чирчиқ районидида Терешкова номи колхоз пахтакорлари бу йил пахта май-
донларининг ҳар гектаридан ўтган йилдагига нисбатан беш центнер кўп ҳосил
иўтаришга аҳд қилганлар. Бунинг учун ғўза парвариши қизгин давом эттирилмоқда.
Чандоги суратда: колхоз раиси Умри Хасанова бригадир Назир Жалолов билан ғўза-
ларнинг ҳосилини кўздан кечиримоқда. Унда: бош агроном Убайдулла Абдуллаев 5-бри-
гадан бошлиги Маннон Улғўжамов билан ғўза парваришининг бориши ҳақида суҳ-
батлашаётир. Қ. Розиков ва В. Сваричевский фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Газетхонлар ЖАТЛАРИДАН

СОВЕТ ЎҚУВЧИЛАРИГА

Ўқишга отланган бахтиёр ёшлар,
Илим-фан сизларни зафарга бошлар,
Озод Ватан доим сизни олқишлар.
Илмдан сув ичар ҳар бир ёш юрак,
Янги ўнув йилини бўйсин муборак!

Мактаб сари дарах ташланган қадамни,
Илму фан ўстирар ҳар бир одамни,
Фан қўшиб равшан этди оламни.
Илмдан сув ичар ҳар бир ёш юрак,
Янги ўнув йилини бўйсин муборак!

Фарзандларим, олган баҳонг беш бўйсин,
Ота-онанг, халқнинг кўнглини хуш бўйсин,
Ўқиш билан меҳнат пешма-пеш бўйсин.
Илмдан сув ичар ҳар бир ёш юрак,
Янги ўнув йилини бўйсин муборак.

Илм олиб гуллатинглар давронни,
Илм-фанга забт этинглар осмонни,
Азҳо ўқиб қувонтиринг Курбонни.
Илмдан сув ичар ҳар бир ёш юрак,
Янги ўнув йилини бўйсин муборак.

Қаландар ота ҚУРБОННИ,
пенсияер

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ЖАВЛОН УРСИН ДЕСАНГИЗ...

Кўз яқинлашиб, пахтазорларимизда дастлабки чаноқлар очилиб, лўппи пахталар кўзга кўрина бошлади. Ҳадемай пахта дала-ларимизда очилган чаноқлар шунчалик кўпайиб кетдики, ҳатто кечанинг юлдузлари ҳам унинг олдида камлик қилиб қолади. Ана шунда пахта териш машиналари оғиримизни енгил қилади. Пахтани пешма-пеш, тез териб оламиз.

Пахта териш машинасининг афзаллигига тушунмаган пахтакор оладиган ҳосилнинг ҳам унуми бўлмайди. Терим машинасининг рулига ўтирган ҳар бир пахтакор машинасозларга чин кўнгилдан «қўлингиз дард кўрма-син, мададорлар» демоқда. Шундай дегани-ча ҳам бор. Бундан бир неча йил аввал дала-ларимизда «СХМ-48М» машиналарининг кўриш мумкин эди. Уларнинг унуми паст бўлишига қарамай, ўшанда қанчалик қувонган-дик!

Мана, энди эса ундан мукаммал, унумдор «ХВС-1,2М» «зангори кема»ларига эгамиз. Машинасозлар бу билан ҳам чегараланиб қолмай янада мукаммал машина яратиш йўлида ҳормай-толмай ишлаб, янги «Пахтакор» терим машинаси-ни яратишгани бизни хурсанд қилди.

Биз, Хоразм пахтакор-лари мана шундай ҳим-матга жавобан, бу йил ҳар гектар еримиздан ўртача 30 центнердан «оқ олтин» териб олишга аҳд

қилганмиз. Мўл ҳосилни йиғиб-териб олиш-да, шубҳасиз, биз терим машиналарига суянамиз. Шундай экан, терим машина-ларини ҳозирладоқ ремонтдан чиқариб, мав-сумга шай қилиб қўйишимиз керак. Кўп-гина ишлаб чиқариш бошқармалари меҳани-заторлари «зангори кема»ларининг бу йилги мавсумда унумли ишлаши учун ҳамма чора-ларни кўриб қўйдилар. Лекин терим машина-ларига запас қисмларнинг етишмаётганлиги кўп жойларда ремонт ишларини орқага суриб юборяпти. Масалан, «ХВС-1,2» машинасининг орқа филдиряги ўқининг ўзидан 500 та, рама-сидан 135 та, генератордан 800 та, аккумуля-тордан 300 та ва бошқа бир қанча запас қисм-лар юборилмагани машиналарнинг ремонтсиз ётишига сабаб бўлмоқда.

«Ташсеълмаш» машинасозлари кўплаб за-пас қисмлар юбориб, облатимиз меҳаниза-торларининг оғирини енгил қилсалар, мав-сумда терим машиналарининг бетўхтов ишла-ши учун кўмаклашсалар, бу билан пахтани тез йиғиб-териб олишга муносиб ҳисса қўш-ган бўлар эдилар.

О. ЖУМАНИЕЗОВА,
республикада хизмат кўрсатган меҳани-затор, СССР Олий Совети депутати.

Ж. СОБИРОВА,
механик-ҳайдовчи.

Х. ИБРОҲИМОВ,
Ҳазорасп ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммуна» колхозни комсомол комитети секретари.

Н. ЗИНЧЕНКО,
Ўзбекистон ЛКСМ Хоразм область ко-митетининг секретари.

САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА

Тошлоқ пахта заводида ўтган йили 42 та рационализаторлик тақлифидан 38 минг 600 сўм фой-да кўрилган эди. Бу йил эса их-тирочилик бироғига тушган эл-ликка яқин тақлиф бирин-кетин ишлаб чиқаришга жорий этилмоқ-да.

Ш. Асановнинг транспортёрлар-нинг тезлигини ошириш ва улар-да пахтани қоп-қанорсиз узатиш ҳақидаги рационализаторлик тақ-лифи иш суруятини ники баравар тезлаштирди. Соатига 15 тонна ўрнига 30 тонна пахтани узатиш имкони очилди.

А. КАРИМОВ,
Охунбобоев ишлаб чиқариш бошқармаси.

93-максус трестнинг 336-кури-лиш бошқармаси коллективни рес-публикада завод ва фабрикалар-ридаги агрегат ва аппаратларни емирувчи ислотлардан саклаш-га доир ишларни олиб боради. Бу — ушунчаларнинг ишлаш му-ддатини узайтиришда муҳим аҳа-миятга эга. Бошқарма коллектив-и ой сайин суруятга сурат қўшиб ишлаб, июль ойида планга қўши-ча 18 минг сўмлик ишни бажар-ишга эришди.

А. КИМ,
бухгалтер.

Каттақўрғон пахта тозалаш за-водининг тайёрлов бўлимига қар-ашли Иштихон, Митан, Шехлар сингари 9 та пахта тайёрлаш пункти бу йилги мавсумда 107 минг 400 тонна пахта қабул қи-либ олади. Кейинги пайтда бу пунктларда мавсумга тайёргарчи-лишлари қизиб боради. Ҳам-мас бўлиб 10 минг квадрат метрдан ортиқ майдон асфальт-ланди. Янгиқўл ва Хатирчи пункт-ларида 600 от кучи қувватли ди-зельлар монтаж тугаланиш олд-и.

М. ЭМУРОВО,
«Зарафшон» газетасининг ходими.

ИККИ НАСБ

Даламирза Боймирозев ас-ли киёсчики. У, Янгиқўрғон районидаги Чортоқ станица-сида газета ва журнал сота-ди. Аммо Даламирза ака га-зета ва журналларни сотиб-гина қолмай, унда босилган материалларни ҳам кенг про-паганда қилади. Уни ҳар ку-ни кечки пайт қўйоналарда

кенсалар даврасида газета ва журнал ўқиб бераётганида учратасиз. Шунинг учун уни Чортоқда катта ҳам, кичик ҳам ҳурмат қилади.

О. МҲМИНОВ,
Ленин қишлоқ Советидаги 55-ўрта мактаб ўқитувчиси.

МЕНИНГ МИЛИЦИАМ

Жамоатчилик ёрдами билан

Наманган меҳнатқилари эскилик сарқити — текинхўрлар, ёрлар, жамиятга фойда келтирмайдиган унсурларга қарши аёвсиз кураш очиб, шаҳарда намунали жамоат тартиби учун курашмоқдалар.

Кўйида милиция ходимлари ва аҳолининг жамиятчилари фойда қилишдаги ҳамкорлигини кўрсатишчи икки лавҳа боси-лади.

УНФУРУШ

«Горюхиста» шофери Наси-ридин Мамадалиев ишни та-момлаб, йўл-йўлакка чойхонада бир чойнак чой ичмоқчи бўл-ди.

Бир ошмачилик қилсангиз, уна, — деди портфель кўтар-ган савлатли бир киши унга ақиллашиб, — 8-ун юмбоина-тидан бозордаги университет-бир-икки машина у тушириб берсангиз.

Шу кунги Насриддин Мамада-лиев 3-университетнинг у бўли-ми сотувчиси Тоҳиржон Собир-жоновга икки машина у ту-ширди. Машина ёллаган киши хизмат ҳақида пулни аямасди.

Эртасига у яна Насриддинни кидириб келди.

Бу сафар унинг бошқа жойга олиб бориш керак эди. Насрид-диннинг вақти йўқлиги сабаб, ли кўнмади. Шу билан бирга у «ташналаётган бу уларда би-рор сир йўқмикин» деб ўйлаб қолди.

Насриддин кечқурун дўжун-на шабанинг йилгишида қат-нашди.

Шаҳар милицияси ОВХС бу-лимнинг оператив вакили старший лейтенант Абдуазиз Аҳмаджонов Насриддин айтган шў билан шуғулланибди.

«Корреспондент»нинг Андижон бошқармасига қарашли Наман-ган базисининг инспектори Эргашали Далабозев Наманган, Чуст районидаги кўриш ва бў-вэрларни ўзлаштирувчиларга ва Қирғизистон ССРнинг Олабулоқ сув омбори қурувчиларига со-

тиш учун 174 тонна ун олиши керак эди.

У бу ундан ўзи учун ҳам фойда чиқармоқчи бўлади. У биринчи марта бундай қилаёт-гани йўқ эди. Февраль ойида Наманган районининг Жомашўй қишлоғидаги 24. магазин мул-ли Алломовага 26 тонна ун ўр-нига фактураси билан унинг пулини топширди.

Бу сафар Алломова ўзига шерин қилади. Улар 8-ун ком-бинатдан ун олиб, магазин-ларга тарқатиш ўрнига Наман-ганининг ўзидан, сув қила бо-ш-лайдилар. Ун улгурчи ва чака-налаб сотиладди. Қопи 18 сўм 20 тиғин турганидан ун 22,23 сўмдан пулланган.

Жомашўйдаги магазин мул-ли Фазлиддин Исоевга 2100 ки-лограмм ун ўрнига унинг пули-ни бермоқчи бўлганда, у бунга қўнмади. Алломовага 758 5 ап-релда 401 қоп, 10 апрелда 290 қоп ун олиб берилган. Аслида эса магазинга бу уннинг бор. Ўйи 80 қопи берилиб, қолгани Наманганда сув қилинган.

Милиция ходими Абдуазиз Аҳмаджонов жамоатчилик ёр-дамда бу текни томоқларни фой-да қилди.

«ДҮСТЛАР»

Этам қамордан бўшаб чиқиб, уйлабди. Эсики илларини таш-лашга аҳд қилди. Лекин «дүст-лар» унни яна қўйсиса нига тор-тишди. У яна сулланган.

Этам ўзи оёқ босаётган йўл-нинг қанчалик қалтирилганини аниглаб, қамордан бўшаб келган-нидан кейин районлардан кури-лиш контрасига нига кирди. Иши яқини эди. Коллектив унни ҳурмат қила бошладди.

Дам олиш куну эди. Этам чойхонага кириб чой ичди-ла, энди кетмоқчи бўлиб турганда аввалги «дүст»ларидан бири кириб келди.

— Кўчда талкан кутиб туриб-ди. Бир ошнинг масаллигини ҳам олганми, — дейишди Ка-рим билан Юнус.

Машина шаҳардан ташқарига йўл олди. Этам қандай одамлар билан кетаяётганини яқини би-ларди. Уларнинг ҳар бири неча

мартадан қамалиб чиққан. Ле-кин Этам Юнус билан Карим-ни ишлатгани, ўз ўтмишлари би-лан ора-очиб бўлган, деб ишо-нард.

«Ошнинг масаллиги кўрин-майди, — у ёқ-бу ёққа қараб ўйлабди Этам, Кейин ўзига-ўзи тасалли берди: — Ватажинида бўлса керак».

Ишларини қалай? — тў-сатлан суради шофернинг ена-да ўтирган йўлдош.

— Этам бизни ташлаб кет-ди, — деди Карим.

— Лекин биз уни унутгани-миз йўқ, — Этамнинг ёниқинга ниқтаб деди Юнус.

— Тўхта! — буорди шофер. Га йўлдош шаҳардан анча таш-қарига чиққаларида, — бун-дан буёғига пийда етиб оламиз.

Машина чап булутни қолди-риб қўзғалди йўлдан.

— Энди қўлга тушганимиз! — Этам устига бостириб кела бош-ладди йўлдош.

Этамнинг «дүст»лар билан учрашгани ва уларнинг маши-нага тушиб кетаяётганини мол-хо бозорининг бир ходими кў-риб турган эди. Бу киши Этам-нинг машинага худди бўйиндан боғлагандек ўтираётганини пай-қатанди. Ўша тақис бозорга қайтиб келганида бунинг тағи-да бир гап борлигини гумон қилди.

— Йўловчиларнинг қарерда қол-лиши? — суради у шофердан.

— Қишлоққа яқин жойда.

«Нарегига пийда етиб оламиз, дейишди, — жавоб берди шо-фер.

Возорном ходими ўз шубҳа-сини Наманган шаҳар милиция бўлимининг бошлиғи Кутубидин Маммажонга айтди.

— Дарро етиб бориш керак! — буорди Маммажонов жинот қилдирув оператив вакили Вали Умаровга. Оператив машина шофер айтган жойга етиб кел-ганда Этам қонга беланган ҳол-да ётар, «дүст»лар аса хар томонга қоча бошлаган эди.

Улар қўлга тушди.

Наманганлик йўлдош Мир-овидов, маршроулини Юнус Ази-мов, турарқўрғонлик Карим Ша-риповлар Этам Худойбердиев-нинг тўғри йўлга тушиб олган-лини кўрмоқчи, уни ўлдирмоқ-чи бўлганликларига иқдор бў-лишди. Жиноятчиларнинг ёвуз-нияти жамоатчиликнинг хушёр-лиги ва милиция ходимлари-нинг қаққонлиги тўғрисида пучта чиқарилди.

Р. ҲОШИМОВ,
«Поста» газетасининг ходими.

ЛАМПА ҚИДИРИБ

Юқори Чирчиқ районидидаги мағаниларда керосин лампаси топиладиган эди. Биз лампа чи-қариб Калнини, Янгиқўл рай-онлари ва Тошкент шаҳридаги йўлдан ортиқ қўнмалик мағани-ларига юрдик. Лекин бирорта-сида ҳам сотувчилар «ха, бор» деган жавоб ололмадик.

Республикамизнинг қишлоқ-лари тобора кўпроқ электр-лаштирилмақда. Лекин ҳали электр симлари тортилмаётган қишлоқлар ҳам борлигини сав-ло ходимлари унутмасликлари керак.

С. МАННОПОВ,
шофер.

ЯЙЛОВЛАР ТУГАНМАС ҲАЗИНА

ЯНГИ ДОРИЛАР

Тошкент фармацевтика институтининг коллективни ян-ги даволаш препаратлари яратишда ўз ҳиссасини қўш-моқда. Касалларни даволаш-да витаминлар муҳим ўрин-тутади. Табиий янгиликлар синтетик витаминларга қўра-қўйиларди. Ассистент Л. А. Хайбуллоев профессор Р. Л. Хазанович раҳба-рлигида узумлар хиллини син-тиклаб ўрганиш натижасида қирми ва ҳусанни на-узум баргларидан кўп хил ви-тамин борлигини аниқлади. Шу асосда «Витахол» дори-си наф этилди.

И. АКРАМОВ.

Республикамизда чорвачи-ликни, аниқса қорақўлчи-ликни ривожлантириш яй-ловларни яхшилашга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шу са-бабли мавжуд яйловлардан тўғри фойдаланиш ва уларни яхшилаш билан бирга, янги яйловларни ўзлаштириш, қимматли ем-хашак бўлади-ниш уларнинг кўплаб эши-муҳим аҳамиятга эга. Бу-нинг учун Ўзбекистонда қат-та имкониятлар мавжуд. Жумладан, саҳро ва чала саҳролардан кенг фойдала-ниш лозим. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботани-ка институтининг олимлари бу масалани ҳал этишга ўз ҳиссаларини қўшиб учун тадқиқот ишларини олиб бо-ро-

моқдалар. Улар ем-хашак бў-лишига, юқори ҳосилли, қўроқчиликка чидамли изен, терексен, чоған ва центура-утларини энб кўпайтиришга алоҳида эътибор бермоқда-лар. 1964 йилга бориб изен ва терексеннинг уруғчили-ни ва ишлаб чиқариш учун эки-ладиган ер майдони 5500 гектарни, етти йиллик охи-рида эса бир миллион гек-тарни ташкил этиши керак. Бунга эришиш учун ҳозир Сурхондарё областининг «Нисшон» совхозидан, Самар-қанд областининг Ленин но-ли, «Розгон», «Ўлус» сов-хозларида 100 гектарлаб ерга изен ва терексен эки-ди.

Ўтган йили «Розгон» сов-

хозидан 30 гектар ердан 500 килограмм изен уруғи йи-ғиштириб олинди. Бу олиб бориладиган ишнинг дастлаб-ки мевасидир. Қизилқум эга-тига яқин жойлашган Нур-ота тоғ ёнбағирларидаги те-диксилларда, баланд адир-ларда ҳам тажриба олиб бо-рилмоқда. Ерлар ноябрь ойи-да 20-22 сантиметр чуқур-ликда қайдалиб, бороналди-ди. Уруғ эса қўқламда (фе-враль, март ойларида) ора-ли-ни 1-1,5 метр қилиб сеялга билан экиди.

Текшириш натижасида шу нараса маълум бўлдики, изен ва терексенни кўзда, қишда ва баҳорда ҳам экиш мум-кин-у лекин кўз ва қишда экилса кўп уруғ кетади ҳам-

да анча қимматга тушади. Энг муҳими эрта баҳорда — февраль, март ойларида экишдир. Кўз ва қишда бир гектар ерга 15-20 килограмм изен уруғи экилса, эрта ба-ҳорда 8-10 килограмм кета-ди. Биринчи йили ўтнинг ил-дизи 50-60 сантиметрга бо-ради. Баландлиги 80-120 сантиметр бўлиб, 40 га яқин ёш шоҳчалар беради. Уни хашак учун ўриб олгач, қол-ган тублари яна шоҳчалайди ва моллар учун қўз, қиш бў-йи яқин озуқа бўлади. Унинг ҳар гектаридан 25-40 цент-нергача қўроқ хашак йиғиб олиш мумкин. Изеннинг фой-дали томони яна шунданки, унинг хашагида 5,69 процент оқсил моддаси бўлиб, озуқа

бирлиги жиҳатидан бедага тенг. Уни қорамоллар ва ай-ниқса қўйлар яқин седи.

Терексен ҳам агротехни-каси жиҳатидан изенга ўх-шаш бўлиб, унинг таркиби-да 9,1 процент оқсил бўлади.

Институтнинг кўп йиллик текширишлари натижасида изеннинг уч нави: қўқ, қизил ва оқ навлари яратилди. Қўз шаронтида, «Нисшон» сов-хозининг яйловларида изен-нинг оқ, адирларда қўқ ва қизил навлари яқин ўсади.

Изен уруғини Андижон областининг «Заркент» сов-хозидан, Қирғизистон ССР-нинг Ўш области тоғ этақла-ридан, Қозғистон ССРнинг Жамбул области, Маймоқ станицасининг атрофидан ва

шу республиканинг Жамбул области Ичкили тоғ этақла-ридан йиғиш мумкин. Изен уруғини 20 сентябрдан 30 сентябргача, терексен уруғи-ни 10 сентябрдан 15 ок-тябргача, чоған уруғини 5 октябрдан 20 ноябргача йи-ғиб олиш мумкин.

Республикамизнинг ҳар бир чорводор колхоз ва сов-хозда изен ва терексеннинг уруғлик хўжалиқларини яра-тиш ва бу ўтлар майдонини кенгайтириш чорвачилик озуқа базасини мустаҳкам-лашда катта фойда беради.

Қ. ҲАЙДАРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институтининг илмий ходими.

Шоносиров билан Сааков 10 тонна узум сотиб олдиқ деб сохта хужжат тузиб, давлат-нинг 5254 сўмини ҳам арра қилдилар.

Шоносиров ва Сааков фойда-си етгадиган раҳбарлардан ҳам қармоқларига илтифот, улар-нинг оғзини мойлаб қўйдилар. 8-августда директорни Ташки-2,5-бояр колхоз директори Отаво-нов шулар жаммасидилар. Оғзи мойланганлар ўз навба-тида ўғирларга шарт-шароит яратиб бердилар.

Янгида ўғирларнинг спи-ри очилди. Уларнинг уйини тин-тиб қаралганда, Шоносиро-винг уйдан 1400 сўм ёзилган омонат дафтраси, «Победа» машинаси, 6 гилан, Сааковдан 1300 сўм пул, Тубинадан 1400 сўм ёзилган омонат дафтраси, 20 литр спирт ва бошқа қим-матли буюмлар топилади. Ха-тишнинг уйдан қимматли гар-нитуринг ўзидан 3 комплект топилади.

Калинин районидаги 4-вино пункти мудир Климент Яку-бов ҳам буларнинг изидан бо-риб давлатнинг бир неча минг сўм пулини қўқса соверган.

Тошкент области суди Шо-носиров, Сааков, Якубовлар-нинг ҳар бирини 15 йилдан, Хатича, Ишченко, Мазалов, Нуруллаев, Саруқияларнинг ҳар бирини 12 йилдан қамол-наасига ва мол-мулкларини давлат фойдасига мусодара қи-лишга ҳукми чиқарди.

К. ЭҒАМҚУЛОВ,
давлат қораловчиси.

СУД ЗАЛИДАН СПИРТ ЎҒРИЛАРИ ЖАЗОЛАНДИ

Оққўрғон районидидаги 4-вино пунктига ўғришиб олган ол-ғирлар—пунит мудир Рихис Шоносиров, виночи Александр Сааков, лаборантка Наталья Губиналар спирт сотиб бойиш йўлига ўтдилар. Улар бу олғир-лик ва қўбўямачилик маосини 1961 йил мавсумидан бошлади-лар.

Улар 8-августда шофери Иван Ишченкони қўлга олиб, қиш-ла-найдан билан ортти-ган 2200 литр спиртин ҳеч қа-

ерда ишламайдиган тошкен-лик текинхўр Хатичанинг уйи-га олиб келдилар. Хатича те-кинхўр қариндош уруғлари билан бирга бу ўғирланган спиртадан оғир тайёрлаб 122-ав-тобаза шофери Сергей Сарати-новнинг машинасида Ленин район пичкеторининг 33-ма-ганинига (мудирни Ташки-2,5-бояр колхоз директори Отаво-нов шулар жаммасидилар. Оғзи мойланганлар ўз навба-тида ўғирларга шарт-шароит яратиб бердилар.

Янгида ўғирларнинг спи-ри очилди. Уларнинг уйини тин-тиб қаралганда, Шоносиро-винг уйдан 1400 сўм ёзилган омонат дафтраси, «Победа» машинаси, 6 гилан, Сааковдан 1300 сўм пул, Тубинадан 1400 сўм ёзилган омонат дафтраси, 20 литр спирт ва бошқа қим-матли буюмлар топилади. Ха-тишнинг уйдан қимматли гар-нитуринг ўзидан 3 комплект топилади.

Калинин районидаги 4-вино пункти мудир Климент Яку-бов ҳам буларнинг изидан бо-риб давлатнинг бир неча минг сўм пулини қўқса соверган.

Тошкент области суди Шо-носиров, Сааков, Якубовлар-нинг ҳар бирини 15 йилдан, Хатича, Ишченко, Мазалов, Нуруллаев, Саруқияларнинг ҳар бирини 12 йилдан қамол-наасига ва мол-мулкларини давлат фойдасига мусодара қи-лишга ҳукми чиқарди.

К. ЭҒАМҚУЛОВ,
давлат қораловчиси.

ЧЕТ ЭЛ

ахбороти

ЗҶҮР ҚИЗИҚИШ

БЕЛГРАД. Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрущевнинг Югославияга қиладиган сафарига бу ерда зўр қизиқиш билан қарамоқдалар. Махаллий журналист доираларида маълум бўлишича, Н. С. Хрущевнинг сафари муносабати билан Белградда 60 эа яқин чет эл журналисти келиди. Югославиядаги бошқарувчи чет эл журналистлари бу ҳисобга қармоқда.

Югославия жамоатчилиги бу визитга иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларни ва ҳамкорликни икки йил ривожлантиришга қўйилган қадрлайдиган ҳамма қисми, дейилади. Н. С. Хрущевнинг сафари муносабати билан ТАИЮГ агентлиги матбуот учун тарқатган ахборотда.

Халқаро ҳамкорлиги, тинчлиги ва аниқлиги, социализмнинг ва Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасида яхши муносабатларни ривожлантириш қадрлайдиган ҳамма қисми, дейилади. Н. С. Хрущевнинг визитини тинчлик ва умумий тараққиёт ишга қўйилган янги ҳисса деб билиди.

Президент Тито ўтган йилги визити вақтида Совет Иттифоқи қандай салиматчи ва илтифот билан кутиб олганидан бўлса, Югославия меҳнатчилари ҳам Совет Иттифоқида келишган ҳурматли меҳмон, тинчлик учун атоқли курашчи Никита Сергеевич Хрущевнинг шундай салиматчи ва илтифот билан таъриқлаб кутиб олади, дейилади ТАИЮГ агентлигининг ахборотида.

Социалистик мамлакатлар бўлган Югославия ва Совет Иттифоқи умумий тинчликни таъминлаш йўлида куч ва ғайрат сарфлаб, муваффақиятли ҳамкорлик қилмоқдалар. (ТАСС).

Тинчлик ва тараққиёт визити * Совет биологикал фанининг муваффақияти * Ер ости ядро синовлари тўхтатилсин * Франкочилар кутурмонда * Сайгонда намоёиш * Гаванада ўқитувчилар конференцияси.

СОВЕТ ОЛИМИГА ФАХРИЙ УНВОН

БОНН, 19 август. (ТАСС). Ганноверда (Германия Федератив Республикаси) XVII Халқаро ветеринария конгресси ўтказилмоқда. Конгрессга 50 мамлакатдан 3000 дан кўпроқ олим келиди. Конгресс ишида совет делегацияси ва бошқа социалистик мамлакатларнинг делегациялари ҳам қатнашмоқда. Совет делегацияси составидан машҳур олим академик К. И. Скрябин бор. Совет олимлари конгрессга 28 та илмий доклад тақдим қилдилар.

Конгресс қатнашчилари совет фани ветеринария ва биологияни ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлигини таъкидламоқдалар. Кўпгина мамлакатларнинг олимлари академик К. И. Скрябиннинг ветеринария, биология ва паразитология соҳасидаги асарлари жуда катта аҳамиятга эга эканлигини аниқлашга уқтириб ўтмоқдалар. Ганновердаги олий ветеринария мактаби унга ветеринария медицинаси фахрий доктори деган даражани берди. Конгресс қатнашчилари совет олимга бу фахрий унвонини берилишини зўр мамнуният билан кутиб олдилар.

АҲМОҚОНА ҲАРАКАТЛАР

ҚОҲИРА, 19 август. (ТАСС). «Аҳмоқлик... лекин шундай иш қилишмоқда» — «Роз Алжусуф» ҳафталик газетаси ана шу сарлавҳа остида Қўшма Штатларнинг ер ости ядро синовларини ўтказиб қилишга қаршисини қўйди. Газетада бундай ҳафталик газетаси, ҳозир ер ости ядро синовларини ўтказиш ҳақида бўйруқ берган кишиларнинг донолиги шубҳа билдирмоқдалар. Бу синовлар илмий ва ҳарбий нуктадан назардан АҚШга бирор фойда келтириши амри маҳол. Лекин бунинг АҚШ бўйсунган пўтут этказиши турган гап, деб ҳулоса чиқаради «Роз Алжусуф».

«Иккинчи газет» газетаси ҳам АҚШ ҳафти-ҳафталикларини қоралаб чиқди.

Ядро синовларини тақиқлаш ҳақидаги Москва Шартномасининг бутун руҳи шундан иборатки, деб таъкидлайди газета, у тинчлик ва қурулганлиги проблемалари юзасидан кенг бегитма қилиш йўлидаги дастлабки қадам бўлиб ҳисобланади. Москва Шартнома-синг имзолангандан кейин бевосита бошланган даврдан, деб давом этади газета, эришилган ғалабаларни мустақамлаш учун, қўлга киритилган марралардан аҳмоқона ҳафти-ҳафталиклар натижасида сира чекинмаслик учун фойдаланилиши керак.

Ниҳоят, «совуқ уруш» ўрнини илмий эгаллаш учун дунё 18 йил кутмиша мажбур бўлди, бироқ, бутун дунё умидини ҳозир барбод қилиш аҳмоқлик бўлур эди.

ЖАЛЛОД ФРАНКОНИНГ ЯНГИ ЖИНОЯТИ

Мадридга яқин жойда икки ис-бисосида бўлган иккита портлашнинг ташкил этишда айбод.

«Эркин Ёшлар» антифашист ташкилотининг аъзолари Франсиско Грандос Гата ва Хоанес Делгадо Мартинеснинг қатл этилганлиги ҳақидаги хабар Италияда чуқур нафрат тўққонини келтириб чиқарди. Ливорно порт ишчилари норозилик юзасидан 8 соатлик забастовка ўтказдилар. Сардиниянинг 10 минг кочиси 10 минутлик умумий забастовка эълон қилдилар. Касабо союз, партизанлар ва маданий ташкилотлар байроқларни қўйиб, Франко режими-нинг янги жиноятларини қораламоқдалар. (ТАСС).

Ҳарбий суд уларни Мадридда 29 ва 30 июлда хавфсизлик полициясининг штаб-квартирасида ва фашистларнинг сийдикат деб аталувчи «Касабо союзлари»дан бирининг

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

Эркин немис Касабо союзлари бирлашмасининг тақдирини бинаоан шу йилнинг дастлабки етти ойи ичиде Европа, Осиё, Африка, Австралияди-даг чет эл мамлакатла-рининг Касабо союз ар-бобларида 302 делега-ция ГДРда бўлди. «Нейс-Дейчланд» газетаси шу ҳафта хабар бериб айта-дики, меҳмонлар суҳбат-лар ва байноларда тинч-лисевар сийкати, шу-нингден ГДРнинг ҳар ик-кала давлат ўртасиди-даги муносабатларини нор-малаштириш ва ўзаро ҳам-мийатликни қаратилган тақдирларни қўллаб-қув-ватлади.

Гаванада ўқитувчи-лар таъриқлаш ва малака-сини ошириш юзасидан биринчи илмий конфе-ренция бўлиб ўтди. Олий ўқув орталарининг ходи-млари Кубада ўқитувчи-лар таъриқлашнинг муҳим проблемаларини муҳофаза қилдилар. Кон-ференцияда мароф ми-нистри Армандо Харт нутқ сузди. У, ўқи-тувчиларни идеология жиҳатидан таъриқла-ш, марксизм-ленинизм ғояларини чуқур ўқаш-тиришини катта аҳамия-тини таъкидлаб кўрсат-ди.

Гданьскдаги денгиз ҳўжалиги институтининг маълумотларига қара-ганда, Польша савдо фло-ти ҳозир умумий ҳаж-ми 1 миллион 180 минг тонна бўлган 183 немага эга. Кейинги йил ичиде умумий ҳажми 170 минг тонна бўлган 160 кема суғу таъриқ-ди.

Фил Сулги Қирғиғи президенти Фуэу — Бу-айни қисқа муддатли визит билан Жапонга келди. У, Жапон беш министри Бин Белла бо-либ музокара олиб бо-ради.

Жанубий Вьетнамда Нго-Динь-Дьен диктатор-лик режимида қарши оммавий ҳаракат кенга-йиб бормоқда. Сайгонда ҳозирги Жанубий Вьет-нам ҳукуматида қарши намоёишда 15 мингга яқин киши қатнашди.

Брешиа шаҳридаги (Шимолӣ Италия) маш-хур «Уго-де-Мома» кутуб-хонасидан юзта эски ки-тоблар ва кўл ёзмалар ўғриланди. Ўғрилган ки-тоблар орасида Данте-нинг 1487 йилда нашр этилган «Илиодий коме-дия» асарининг нобъ нус-хаси ҳам бор. Ўғрилган ки-тобларнинг нархи бир неча миллион лира-га етади. (ТАСС).

РАДИО

21 АВГУСТДА

Биринчи программа: 7.40 — Раёо куйлари, 8.25 — Концерт (Ўзбекистон радиоси солиқлари ижросида) 9.25 — С. Бобоев, «Ўзбекистон пахтачилари» (кантата), 10.30 — Чолгу куй-лари, 11.25 — Концерт (мактаб йу-чилири учун рус тилида), 12.25 — Фортепиано пьесалари, 13.30 — Кон-церт (Александров номли ансамбль ижросида), 15.30 — Ўзбекистон-нинг музика маданияти, 16.10 — «Макфий ферма» (Х. Тўхтасов по-вестиндан ўзбек тилида тарҳ), 16.30 — Халқ кўшиқлари, 18.15 — Ёшлар учун (ўзбек тилида), 18.30 — А. Скрябин-нинг фортепиано учун пьесалари, 19.20 — Ўзбекистон композиторлари кўшиқлари, 20.00 — Механизаторлар радиопередаксияси (рус тилида), 20.10 — Водороднинг «Ваҳодирлик симфонияси» (суҳбат), 20.45 — Нео-логия ва ҳаёт, 22.10 — 3, Межелай-ше шеърлари, 22.30 — Концерт (ёш артистлар ижросида), 23.15 — Кон-церт (шолкорлар учун).

Иккинчи программа: 19.00 «Кварти-рант» (П. Толес ҳикояси), 19.30 — Концерт (поэтик куйларидан), 20.10 — Ўзбек операларидан парчалар, 20.45 — Ўрта Осиё иқтисодий районида, 21.00 — Тоник кўшиқлари, 21.30 — Кон-церт (корейс куйларидан).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21 АВГУСТДА

Биринчи программа: Рус тилида: 18.00 — Салом, ишчи синфи ўринбосарлари! (ёшлар учун), 18.45 — Телевизион аниқлиқлар, 19.05 — Инна (хўжалик фильми), 19.25 — Ҳаммаи дустлик бўсин (хўжалик фильми), 19.45 — Энди ўқиниш тамомлашмайди номли кино-повест, 21.15 — Эртаси кунин программаси. Ўзбек тилида: 21.20 — Телевизион аниқлиқлар, 21.40 — Халқаро масала-лар, 22.00 — Сийхат-саламатлик те-левизион журнали, 22.40 — Концерт (Тожикистон артистлари ижросида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.50 — Олимлар — пахтачиларга, 19.10 — Совет Итти-фоқи — Африка халқларининг дўсти, 19.40 — Павел Корчагин номли ба-дийий фильм. Рус тилида: 21.20 — Биласизми? (музикали эшиттириш, 22.00 — Бу-йндаги Анна номли бадийий фильм).

ТЕАТР

МУКМИННОМЛИ ТЕАТРА (ёш били) — 21/VIII ва Кинга тўй, кинга аза, 22/VIII Икин билгузук, Кеч со-ат 8 яримда бошланади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Тумор — «ВАТАН», «ЕШ ГВАР-ДИЯ», НАВОЙИ номли (кундуз ва кеч-кур). Уч лос икин — «ВАТАН» (кеч со-ат 9 да), «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛДИ» (кундуз ва кечкур).

Еввойи гул (1 ва 2-серия) — «СПУТ-НИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечкур).

Беш мингт Кинмариус — «ВОС-ТОК» (катта залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечкур).

Министр хотини — «ВОСТОК» (ки-чин залда кундуз ва кечкур).

Экспедиция (1 ва 2-серия) — «КОМ-СОМОЛ 30 ЙИЛДИ» (кеч 7-40 минут ва 10 да), «ДРУЖБА» (кундуз ва кеч-кур).

Эртанги ташвиш — «ДРУЖБА» (кеч соат 9 ва 10 да), «ЮЛДУЗ» (кеч 5, 7 ва 9 да).

Набрийи тунари — «КОМСОМОЛ 25 ЙИЛДИ» (ортабел соат 10, кун-дуз 12, 2 ва кеч 6 да).

Хатога икин надам — «ИСКРА» (кеч соат 9 ва 10-40 минутта).

ЕЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 ва 10-45 минутта)

Уч лос икин — «ВАТАН», «ФЕС-ТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли.

Тумор — НАВОЙИ номли, «ХЕВА», Экспедиция (1 ва 2-серия) — ТЕЛ-МАШ номли.

Беш элга — «УДАРИК».

Беш йилнинг туққиз кунин — 1 МАШ номли.

Хатога икин надам — «РАКЕТА».

Ташкилот қурилиш техникумига

черчение ва расм, техник меха-ника, ишхотлар статикаси, теп-лостехника, қурилиш материалла-ри, сантехника, техник нормалла-ш ва смета, қурилиш ишлаб чи-қариш технологияси ва ташкил и-лиш, граждн ва саноат бинао-ларига доир

ЎҚИТУВЧИЛАР

шунингдек старший бухгалтер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 32-уй, те-лефон 4-24-42.

„Главнефтеснабсит“ га

ревизор-старший бухгалтерлар, инженер-электрик, русча маши-нистлар, жойларда ишлаш учун старший бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 41-уй.

Редактор ўринбосари А. ИСМОИЛОВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ

НОММУТАТОР — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258, Редакция телефонлари: Секретариат — 27283, Партия турму-ши — 33469, 27221, Пропаганда — 31226, Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780, Совет қурилиши — 33258, Ишхот қўжалиги — 27604, Адабиёт ва санъат — 30236, 27221, Фан, мактаб ва олий ўқув орталари — 34451, Ма-халлий ахборот — 32347, Оммавий ишлар ва катталар — 29005, 33553, Ил-люстрация — 34524, Стенография — 27343, Эълонлар — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон сурх» бинаолашган нашриятининг босмахонаси, Тошкент шаҳри, Р. 06975.

Индекс 64543.

Нашр. № 194.

«ПРАВДА ВОСТОКА»

КҮЧАСИ, 26-УИ.

ИҶВОНИНГ УМИР ҚИСҚА

ТАРИХНИ СОХТАЛАШТИРУВЧИЛАРГА ҚАРШИ

Совет кириллари коммунист курилишда қўлга киритаётган ян-ги-янг галаоалар дўстларининг беинҳа қувонтирмоқда, социализм душманларини аса даргазоб қил-моқда. Урғок Л. Ф. Ильичев ибор-аси билан айтганда, социализм билан мубоабат қилишда капитализмнинг албатта мағлубиятга уч-раши эски дунёнинг эшакчилари-ни қўқувга солмоқда. Шунинг учун ҳам улар янги методлар ўйлаб топмоқдалар ва идеология соҳасида қўроқувчилик қилиш фронтини кенгайтирмоқдалар, про-паганда машинасини тақомиллаш-тирмоқдалар.

Импералистлар антикомму-низмнинг барча энг беку кучлари-ни ўзларининг идеология дивер-сияларини амалга оширишга са-фарбар этмоқдалар. Бу соҳада унча чиққан фашистлар, жиноят-чилар ва батан хоинларидан тор-тиб, то ўнг социал-демократлар, буржуазиянинг маддоҳ олимлари, реакцион руҳонийларга фойда-ланишмоқда. Урта Осиёдаги совет республикалари ҳақида ғирт бў-ғотдан иборат китоб ёзган сотқин Боймирза Ҳайит империализминг ана шундай товоқлар малайари-дан бирдир.

Боймирза Ҳайит Ҳайитнинг «Тур-кистон мисолида совет-рус шар-қий сийкати» деган сохта асариде ўтказетган ёлғонни ишга солиб, барча совет республикаларини, шу жумладан Ўзбекистонни мисли қўрилмаган тараққиёт йўлига олиб чиққан ленинча миллий, сийкати бузиб қўрсатишга, социалистик ту-зумга бўғот ёғдиришга уринган. Ҳайит келтирган барча энг «иш-онарли далил ва исботлар» совет Ўзбекистон ҳаётидан олинган факт ва мисолларга — реал во-қеликка солиштирилганда чил-парчин бўлиб, совун қўшғидек учиб кетади. Дарҳақиқат, халқи-миз айтганидек, ёлғоннинг умри қисқа!

Буни қарангки, сохта олим Ҳай-ит Урта Осиё республикалари ва Қозғистон ўз давлат суверените-тига эга эмас, деб даъво қилади. Бу, беҳаёлик билан айтилган, ку-ракда турмайдиган, бемаъни бў-ғот эмасми?! Ахир, ҳар бир ақли-расо киши Урта Осиё совет рес-публикалари давлат ҳокимиятини мутлақо мустақил амалга ошираёт-ганлигини, барча сийси, иқти-содий ва маданий масалаларни ў-злари ҳал қилаётганлигини кўри-б турмади-ку! Бошқа совет рес-публикалари каби Ўзбекистон ССР республиканинг суверен ҳуқуқла-ри юнгул билан мустақамланган ва миллий хусусиятлари ифода-ланган. Ўзбекистоннинг ўз миллий давлати ва суверенитетининг сим-боли бўлган давлат герби, байроғи ва гимни бор.

Ҳайит иттифоқчи республикалар «факт назарий жихатдан» суве-рен, улар СССР составидан чиқ-иш ҳуқуқига эга эмас, деб сафсата сўзлаб, дўстбонлик қилган. Бундан ҳам бемаъни ёлғон бўладики! Барча иттифоқчи республикалар, шу жумладан Ўзбекистон ҳам СССР составидан ажралиб чиқ-иш ҳуқуқига эга, лекин уни амалга оширишни истамайди. Чунки бар-ча совет республикалари ўз олди-ларига коммунизм қуришдан иба-рат ягона мақсадни қўйганлар.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРГАРЛИК

ТЕРМИЗ. Шўрчи районида ян-ги ўқув йилига тайёргарлик иш-лари Сурхондарё обалтида ҳам-мадан илгари тугалланмоқда. Мак-таб ёшдаги ҳамма болалар рўй-хатта олинди. Мактаб бинаола-рининг жорий ремонт тақомилла-ш тугалланди. 52 мактаб капитал ре-монт қилинди.

Иттифоддан эркин ажралиб чиқ-иш ҳуқуқи аса бирон тарзда келган-ган ёки қандайдир шарт, муддат ва оғоҳлантиришлар билан чегара-ланмаган. Бу ҳақиқат СССР Кон-ституциясида олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. Жаноб Ҳайитнинг калта фаросати шунга ҳам етма-бди. Акс ҳолда, у ССР Иттифоқи жаҳонда энг адолатли, ихтиёрли-лик ва тенглик принциплари асо-сида ташкил этилганлигини шу кунга қадар тушуниб олган бўлур эди.

ССР Иттифоқининг ташкил эти-лиши Совет ҳокимиятининг улус-галабаси, ленинча миллий сийса-тининг ажойиб тантанасидир. ССР Иттифоқининг ташкил этилиши тўғрисида, ленинча доно миллий сийсат тўғрисида барча совет рес-публикалари тарихда мисли қўри-лмаган иқтисодий, сийси ва мада-ний равиқ қўйилган бормоқдалар. Коммунизмнинг моддий-техника базаси тоғт тез суръатлар билан буёқла келтирилатган ҳозирги вақтда совет республикаларининг ўзаро иқтисодий ҳамкорлиги бе-киёс кенгайиб ва мустақамланиб бормоқда.

Коммунист партия совет рес-публикаларининг ҳуқуқларини и-д кенгайтириш, бинаоирин, ССР Иттифоқини янада мустақамлаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқ-да. Совет республикалари ҳуқуқ-ларининг кенгайиши муносабати билан, СССРнинг барбарлиқ ролд ошошти. Бу ҳар қандай сепара-тизм ва авторитар имкониятини рад-этади. Шўрингкуртур Боймирза Ҳайит бунин сира тушунамади.

Маълумки, бирон бир буржуа федератив давлатига аъзо бўлиб кирган давлат ундан ажралиб чиқ-иш ҳуқуқига ҳеч қачон эга бўлмаган ва эга бўлмамайдиган. Чунки, барча буржуа феде-рациялари улус давлат миллия-ти буржуазиясининг ҳокимлик қуролидир. Буржуа федерация-синг капиталистик мулкни қўрқ-лаш, ҳўжмор миллият буржуазия-синг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, иш-чилар сийфи ва меҳнатқиллар оммасининг революцион ҳаракати-ни, маълум халқларнинг миллий-озодлик қурашини бостиринг, бос-қинчилик урушлари олиб боришни ўз олдида асосий мақсад қилиб қўйган.

Барча буржуа федератив дав-латлари зуравонлик, босқинчилик, қўқорлоқ давлатларнинг қучи-зор қўқорлоқларини аниқлаш қилиш натижасида вужудга келган. Шу сабабдан бундай давлатларда феде-рациядан ажралиб чиқ-иш ҳуқуқ-ини амалга ошириш ў ёқда турсин, ҳатто бу ҳақда уларнинг конститу-циясида расмийлаштирилган юзасидан «назарий» гап ҳам йўқ. Масалан, АҚШ, Швейцария, ГФРда штат-лар, кантонлар ва ерлар тобора кўпроқ ўз-ўзини бошқариш маҳал-лий бирлиги бўлиб қолмоқда. Ана шу давлатлар федератив давлат-дан унитар давлатга айланди. Уларда «федерация»нинг мазмуни фақат сафсатадан иборатдир.

Ҳайит Урта Осиёда миллий че-гараланиш сўғийи равишда бўлган эди, чунки Урта Осиёда — Тур-кистонда фақат битта «турк мил-лати» мавжуд эди, деб исботлаш-га уринади.

Областа биринчи сентябргача 32 та янги мактаб биноси қурилиб бўлини керак. Улардан ўн таси қолхот маблаглари ҳисобига қури-лаёт бўлди. Гагарин номли чорва-чилик совхози поселасида қури-лаётган мактаб битай деб қолди. Термизда 964 ўринли ўн бир йил-лик мактаб биноси фойдаланишга топширилди. (ЎзТАТ).

Маълумки, Октябрь революция-сига ўзбеклар, туркманлар, то-жиклар, қозқлар, қирғизлар, қо-қақлар билан ўрта Осиёнинг бо-шқа халқлари яшаган терри-ториялар парчаланган, Бухоро ам-ирлиги, Хева хоинлиги ҳамда Турк-истон генерал губернаторлиги ўр-тада бўлиб олинган эди.

Октябрь революцияси галабаси-дан кейинги дастлабки йилларда ўрта Осиё территориясида учта совет миллий давлати — Турк-истон АССР, Бухоро ва Хоразм Халқ Совет Республикалари ву-жудга келди. Булар кўп милла-ти давлатлар эди.

Территориал тарқоқлик, ўтмиш қолдиқлари ва ақидаларининг бир-мунча сингиб кетганлиги сабабли мураккаблашган миллатлараро му-носабатлар миллий жиҳатдан бир-хил бўлган республикалар доира-сида бирлашган интигган халқ-ларнинг ўсган миллий онига, шу-нингдек янги тарихий шароит — тинч ҳўжалик ва маданий қури-лиш даврида ўрта Осиё респу-бликалари экономикаси ва мада-ниятини ривожланишига жавоб бе-рмади. Ҳайитнинг ўзи миллий че-гараланиш ва ССР Иттифоқи ҳалқлари ажралмас қисми бўлган миллий-суверен иттифоқчи рес-публикаларни барпо этишни қатъий тақозо қилди.

Ўрта Осиёнинг миллий-давлат чегараланиши натижасида автоном ва иттифоқчи республикаларнинг вужудга келиши маҳаллий халқ-ларнинг мавжуд тенгсизлигини йў-қотиш учун энг яхши шароитлар вужудга келтирди ва уларага ка-питалистик ривожланишнинг маша-қатли босқинини ҳатлаб ўтди, со-циализм қуришини, сўнгра аса коммунизм қуришини эркин йў-лига кириш имкониятини берди. Миллатларнинг мавжуд тенгсиз-лигини тугатиш натижасида иш-чилар билан деҳқонлар иттифоқини, овоз бўлган халқларнинг соци-ализм учун курашдаги иттифоқини мустақамлаш, рус пролетариати билан маҳаллий деҳқонлар ўр-тасида тўғри муносабатлар ўрнат-иш мумкин бўлди.

Коммунист партия тарихда биринчи марта мислиси вазифа-ни — миллатлар ўртасидаги мар-жуд тенгсизликни тугатиш, қозқ халқларга қисқа муддат ичиде ўз экономикасини ва биринчи набат-да саноатини ҳамма турларини ривожлантириш, шақлан миллий, маъзуван социалистик маданиятни қилиштириш, ишчилар синфининг сонини кўпайтириш ва роллини ошириш, миллий марксизм кадр-ларини тарбиялаб етиштириш ва со-циалистик интеллигенцияни ву-жудга келтириш вазифини ўз олдида қўйди. Совет тузуми — пролетариат диктатурасини ва вазифини ҳал қилиш учун шар-шароитлар яратиб берди.